

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR.....	13
GİRİŞ	15

BİRİNCİ BÖLÜM

ANONİM ORTAKLIKLAR HUKUKUNDA ORGAN VE ORGAN EKSİKLİĞİ KAVRAMLARI

I. ANONİM ORTAKLIKLAR HUKUKUNDA ZORUNLU ORGANİZASYONA DUYULAN İHTİYAÇ	21
A. Organ Kavramı ve Kavramın Sahip Olduğu Farklı Anlamlar.....	25
1. İşlevlerin Tahsisi Temelinde Organ Kavramı	25
2. Fiillerin Tüzel Kişiye İzafeinde Kullanılan Anlamıyla Organ	27
3. Sorumluluk Hukuku Anlamında Organ	31
B. Organın Tespitinde Yararlanılan Şekli, Maddi ve Fiili Ölçütler	34
II. TTK M. 530 HÜKMÜNDE ÖNGÖRÜLEN HUKUKİ REJİM	39
A. Hükmün Tanıtılması	39
B. TTK m. 530 Hükmünün Taşındığı Özellikler	41
C. Anonim Ortaklığın “Kanunen Gerekli” Organları.....	43
D. TTK m. 530’un Uygulama Alanına Girmeyen Organ ve Komiteler.....	48
1. Tasfiye Memurları.....	49
2. Kayyım	52
3. İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu.....	54
4. İhtiyari Organlar	55
5. Komite ve Komisyonlar	57
III. TTK M. 530’UN KONUSU VE AMACI.....	58
A. Anonim Ortaklıkların Organizasyon Yapısının Korunması	58
B. Hukuk ve İşlem Güvenliği	61
C. Organların İşlevselliğinin ve Anonim Ortaklığın Fiil Ehliyetinin Muhafazası	64

IV. ANONİM ORTAKLIKTA ORGAN EKSİKLİĞİNİN TESPİTİ VE TTK M. 530 HÜKMÜNÜN UYGULAMA ALANINA İLİŞKİN GENEL ÇERÇEVE	66
A. Organın Şeklen Eksikliği	66
1. Organ Eksikliğinin Kanununun Mutlak Anlamda Emredici Organizasyon Hükümlerine Özgülenmesi.....	67
2. Organın Esas Sözleşmeye Aykırı Oluşumu	71
B. Şeklen Mevcut Organın İşlevlerini Yerine Getirememesinin TTK m. 530'un Uygulama Alanına Girip Girmediği Sorunu	75
V. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA ORGAN EKSİKLİĞİ	78
A. İsviçre Hukuku.....	78
B. Alman Hukuku.....	81
C. İngiliz Hukuku.....	83
D. Amerikan Hukuku	85
E. Fransız Hukuku.....	87

İKİNCİ BÖLÜM

ANONİM ORTAKLIKTA ORGAN EKSİKLİĞİ

I. ORGANIN ŞEKLEN EKSİKLİĞİ.....	89
A. Yönetim Kurulunun Şeklen Eksikliği	89
B. Yönetim Kurulunun Eksikliğine Sebep Olabilecek Durumlar.....	105
1. Genel Kurulun Hükümsüz Seçim Kararı	105
a. Seçim Kararlarına İlişkin Özellik Gösteren Hususlar	105
b. Seçim Kararına İlişkin Hükümsüzlük Türleri	111
c. Kanunun Aradığı Niteliklere Aykırı Üye Seçilmesi.....	118
d. Esas Sözleşmede Aranan Niteliklere Aykırı Üye Seçimi	120
e. Esas Sözleşmede Belirtilenden Eksik Sayıda Üye Seçilmesi	124
f. Esas Sözleşmede Belirtilenden Fazla Sayıda Üye Seçilmesi	127
2. Hükümsüz Seçim Kararlarının Organ Eksikliğiyle İlişkisi	131
3. Yönetim Kurulunun Görev Süresinin Sona Ermesinin Organ Niteliğine Etkisi	133
a. Yönetim Kurulu Üyesiyle Anonim Ortaklık Arasındaki Sözleşmeye Genel Bakış.....	133
b. Görev Süresinin Belirlenmesi.....	136
c. Görev Süresi Sona Eren Yönetim Kurulu Üyesinin Organ Niteliğini Kaybetmesi	145
4. Yönetim Kurulu Üyeliğini Sona Erdiren Diğer Nedenler	161
C. Genel Kurulun Şeklen Eksikliği	167

II. ORGANIN MADDİ ANLAMDA EKSİKLİĞİ.....	176
A. Yönetim Kurulunun İşlevsizliği	180
1. Yönetim Kurulunun Karar Alma Yeteneğini Yitirmesi	181
a. Yönetim Kurulunun Toplanamaması.....	181
b. Karar Yeter Sayısının Sağlanamaması	186
2. Yönetim Kurulunun Ortaklığı Temsil Edememesine Bağlı İşlevsizliği....	188
3. Yönetim Kurulunun Maddi Anlamda Eksikliği.....	191
B. Genel Kurulun İşlevsizliğinin Organ Eksikliğiyle Olan İlişkisi.....	197
1. Genel Kurulun İşlevsizliğine Yol Açan Sebepler	198
2. Genel Kurulun Maddi Anlamda Eksikliğinin Mümkün Olmaması	207

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ORGAN EKSİKLİĞİ DAVASININ BİRİNCİL NİTELİĞİ, ALINACAK ÖNLEMLER VE DAVANIN NİHAİ SONUÇLARI

I. TTK M. 530'UN ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI VE ORGAN EKSİKLİĞİNİ GİDERMEYE YÖNELİK DİĞER HUKUKİ YOLLAR KARŞISINDAKİ KONUMU	211
A. TTK m. 530 Hükmünde Geçen “Uzun Süre” İfadesi.....	211
B. TTK m. 530'un Organ Eksikliğini Gidermeye Yönelik Diğer Hükümler Karşısındaki Konumu	218
1. Organ Eksikliği Davasının TTK M. 410/2 Hükmü Karşısındaki Durumu.....	221
a. TTK m. 410/2 Yargılamasının Türü	222
b. TTK m. 410/2'nin TTK m. 530 İçinde Değerlendirilmesi	224
2. TTK m. 530'un TMK m. 427/f.4 Karşısındaki Konumu.....	233
C. TTK m. 530'un Birincil Niteliği	235
II. ORGAN EKSİKLİĞİ DAVASINDA BAŞVURULACAK ÖNLEMLER	239
A. Önlemlere Re'sen Başvurma Bakımından Hâkimin Takdir Yetkisi.....	239
B. Önlemlere İlişkin Genel Özellikler	241
1. Dava Esnasında Alınacak Önlemlerin Geçici Hukuki Korumalardan Ayrıldığı Noktalar	241
2. Önleme Hükmedilirken Ölçülülük Prensibinin Gözetilmesi	244
3. Önlemin Eksikliğin Nihai Olarak Giderilmesine Hizmet Etmesi.....	246
C. Kanunda İsmen Belirtilen Önlem: Ortaklığa Durumunu Kanuna Uygun Hâle Getirmesi İçin Süre Verilmesi	248
1. Sürenin Hukuki Niteliği	251

2. Sürenin Belirlenmesi.....	252
3. Sürenin Uzaması ve Yeniden Süre Belirlenmesi	254
4. Eski Hâle Getirme	257
D. TTK m. 530 Hükümünde Açıkça Belirtilmeyen Önlemler	260
1. Genel Kurulun Toplanmasına Yönelik Önlemler	260
a. Genel Kurul Toplantı Çağrısı Yapmaya Yetkili Kişinin Belirlenmesi (TTK m. 410/f. 2)	260
b. Temsil Kayyımı Atanması	262
2. Genel Olarak Yönetim Kayyımlığı Önlemi	263
a. Kayyımlık Önleminin Hukuki Niteliği.....	272
b. TTK m. 530'un TMK m. 427/b.4 Karşında Özel Hüküm Niteliği	280
c. Yönetim Kayyımlığı Tesisini Gerektiren Koşullar.....	288
d. Kayyımın Organ Niteliği, Görev ve Yetkisinin Anonim Ortaklıklar Hukuku İçinde Belirlenmesi Gerekliliği	292
e. Görev Süresi.....	298
f. Kayyımın Sahip Olması Gereken Nitelikler.....	299
g. Kayyımın Avans, Ücret Hakkı ve Kimin Tarafından Ödeneceği Sorunu	300
h. Kayyımın Tabi Olduğu Sorumluluk Rejimi	304
3. Geçici Yönetim Kurulu Oluşturulması	309
III. ORGAN EKSİKLİĞİ DAVASININ NİHAİ SONUÇLARI	314
A. TTK m. 530 Yargılaması Sonucunda Verilecek Nihai Karar Üzerinde Hâkimin Takdir Yetkisi.....	314
1. Organ Eksikliği ile Haklı Sebep Fesih Davaları Arasındaki Olgusal Örtüşme: Kilitlenme Organ Eksikliğine Sebep Olduğu Hâl.....	314
2. Organ Eksikliği ve Haklı Sebep Fesih Davalarının Karşılıklı Durumları.....	315
a. TTK'daki Görünür Yaklaşım	315
b. İsviçre Federal Mahkemesinin Tutumu	316
c. Öğretideki Yaklaşımlar	319
i. Özel Hüküm Görüşleri	319
ii. Yarışan Davalar Görüşü.....	321
iii. Çalışmada Savunulan TTK m. 530 ve 531'in Birlikte Uygulanmasına Dair Görüş	322
3. Alternatif Kararlar	336
a. Hâkimin Seçeneksel Çözümlere İlişkin Takdir Yetkisinin Sınırları	336

b. Kilitlenmiş Ortaklıklar Bakımından Alternatif Çözüm Olanakları	347
i. Organların Karar Alma Sürecine Müdahale İçeren Çözümler ...	349
ii. Pay Sahipliği Yapısına Müdahale Eden Kararlar	352
B. Ortaklığın Feshi.....	368

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ORGAN EKSKİKLİĞİ DAVASININ USUL HUKUKUNA İLİŞKİN GÖSTERDİĞİ ÖZELLİKLER

I. DAVANIN TARAFLARI.....	371
A. Davacı Olabilecek Kişiler.....	371
1. Pay Sahibi.....	371
2. Ortaklık Alacaklısı.....	373
3. Ticaret Bakanlığı.....	375
B. Davalı: Anonim Ortaklık	376
C. Yönetim Kurulu Üyesinin Davacı Olup Olamayacağı Sorunu.....	376
II. ORTAKLIĞIN DAVADA TEMSİLİ	378
III. FER'İ MÜDAHALE.....	383
IV. GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME.....	384
V. DAVANIN KONUSU, DERDESTLİK ve DAVALARIN BİRLEŞTİRİLMESİ.....	385
A. Davanın Konusu.....	385
B. Derdestlik	387
C. TTK m. 530 ve TTK m. 531 Yargılamalarının Birleştirilmesi	389
D. Dava Konusunun Değerine İlişkin Değerlendirmeler	390
VI. YARGILAMAYA EGEMEN İLKELERE GENEL BAKIŞ.....	392
VII. YARGILAMA USULÜ	395
VIII. DAVAYA SON VEREN TARAF İŞLEMLERİ.....	396
IX. DAVADA BAŞVURULABİLECEK GEÇİCİ HUKUKİ KORUMALAR.....	398
X. YARGILAMA GİDERLERİ	400
A. Önlemlere İlişkin Giderler	400
B. Yargılama Giderleri.....	401
SONUÇ	405
KAYNAKÇA	415